

На основу чл. 108. став 1. и 119. став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/18 –др.закони, 10/19,6/20, 129/21, 92/23 и 19/25 у даљем тексту: Закон) и члана 42. став 1. тачка 1. Статута Књажевачке гимназије (у даљем тексту: Школа), Школски одбор Школе на седници одржаној 26.06.2025. године, донео је

**ПРАВИЛНИК
О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И
БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ БОРАВКА У ШКОЛИ И
СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ КЊАЖЕВАЧКА ГИМНАЗИЈА**

1. Основне одредбе

Члан 1.

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у Школи и за време извођења свих активности које организује Школа (у даљем тексту: Правилник) прописују се мере, начин и поступак заштите ученика Школе и начин њиховог спровођења.

Заштита и безбедност ученика спроводи се у складу са упутством које је прописао министар надлежан за послове образовања и васпитања (Упутство за доношење општег акта о заштити и безбедности деце и ученика у установама образовања и васпитања Министарства просвете, науке и технолошког развоја, бр. 610-00-953/2014-01 од 22.12.2014. године).

Члан 2.

Средства за спровођење мера из члана 1. Правилника, на начин прописан Правилником, обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе, у складу са чланом 189. став 1. тачка 8) Закона.

Члан 3.

Правилником се обезбеђује ученицима право на заштиту и безбедност:

- 1) у школској згради и школском дворишту;
- 2) на путу између куће и Школе;
- 3) ван школске зграде и школског дворишта - за време остваривања образовно-васпитног рада или других наставних и ваннаставних активности које организује Школа.

Ученици имају право на заштиту и безбедност од:

- 1) поступака других лица,
- 2) болести и повреда,
- 2) пожара, поплаве, елементарних непогода и других природних појава које могу угрозити безбедност.

Члан 4.

Одељењски старешина и предметни наставници у обавези су да у свакодневном контакту са ученицима, нарочито на часовима одељењске заједнице и када са ученицима обрађују одговарајуће програмске садржаје, ученике упознају са опасностима са којима се могу суочити за време боравка у школи и извођења других активности које организује Школа, као и са начином понашања којим се те опасности могу избећи или отклонити.

Члан 5.

Одредбе Правилника дужни су да поштују директор Школе (у даљем тексту: директор), заменик директора, сви запослени у Школи, ученици, родитељи, односно други законски заступници и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Члан 6.

Неспровођење и непридржавање мера, начина и поступка заштите и безбедности ученика од стране запослених, прописаних Правилником, сматра се тежом повредом радне обавезе, за коју се води дисциплински поступак, у складу са Законом (сагласно одредбама Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности запослених Школе). Дисциплинска одговорност запослених не искључује кривичну и материјалну одговорност.

Понашање ученика којим угрожава властиту или безбедност других ученика и запослених у Школи, у школским и другим активностима које организује Школа, прописаних овим Правилником, сматра се тежом повредом обавеза ученика, за коју се води васпитно-дисциплински поступак и изричу мере у складу са Правилником о васпитно-дисциплинској одговорности ученика у Школи.

Члан 7.

Запослени, родитељи, односно други законски заступници и ученици обавезни су да директору, заменику директора, секретару Школе, дежурном наставнику или другом овлашћеном лицу пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози безбедност ученика.

Члан 8.

Посебна обавеза директора и заменика директора је да проверавају да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика.

Неспровођење мера за безбедност и заштиту ученика, прописаних Правилником, представља разлог за разрешење директора, у складу са Законом.

Члан 9.

Ради спровођења мера утврђених Правилником, Школа сарађује са државним органима, органима јединице локалне самоуправе и другим субјектима и надлежним институцијама са којима је таква сарадња потребна у поступку обезбеђивања и спровођења мера утврђених Правилником.

Члан 10.

На материју коју уређује овај Правилник сходно се примењују одредбе других општих аката Школе-Правилник о безбедности и здравља на раду, правила о заштити од пожара, Правила понашања у школи и других аката, чија је примена од значајна за остваривање заштите и безбедности ученика.

2. Заштита и безбедност у школској згради и школском дворишту

Члан 11.

За време трајања наставе и других активности, стално су откључана главна улазна врата Школе, врата која воде у школско двориште и врата која воде у Гим театар.

За улазних врата овлашћени су домар, директор, заменик директора, секретар.

Домар откључава главна улазна врата, врата којаводе у школско двориште и врата која воде у Гим театар 15 мин. пре почетка наставе и проверава стање школских просторија и о томе обавештава директора, заменика директора или секретара, а у случају потребе предузима неопходне мере.

Члан 12.

Када се у Школи не изводи настава и друге активности сва улазна врата на школској згради су закључана.

За откључавање улаза на почетку радног времена и за закључавање улаза на крају радног времена задужен је домар, а у његовом одсуству – друго лице, по овлашћењу директора или заменика директора.

Члан 13.

Понашање ученика пре, за време и после одржавања наставе и других активности у школи, улаз и излаз из школе, дежурства, односи са другим ученицима и запосленим и друга права, обавезе и одговорности ученика које се односе на њихово понашање, уређени су општим актом којим се прописују правила понашања у Школи.

Обавезе дежурних наставника пре почетка наставе, за време одмора и након завршетка наставе, за време боравка ученика у Школи, уређени су општим актом којим се прописују правила понашања у Школи.

Обавезе одељењских старешина, наставника и свих запослених, као и родитеља, односно других законских заступника за време боравка у Школи и пријем и кретање лица која долазе у Школу, забрана пушења, уношења експлозивних материја и других опасних предмета, уређени су општим актом којим се прописују правила понашања у Школи.

3. Заштита од болести и повреда

Члан 14.

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и ширења заразе, Школа:

1) стара се о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта, у складу са санитарно - хигијенским прописима и мерама;

2) организује обављање прописаних периодичних систематских лекарских прегледа запослених и ученика;

3) поступа по мерама надлежних органа наложеним у складу са прописима у области здравства;

4) у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање обавештава родитеља, предузима хитне мере уколико су неопходне и сарађује са школским лекаром и надлежним здравственим институцијама.

Члан 15.

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од повреда, Школа:

1) према својим могућностима, обезбеђује набавку и коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психо-физичким својствима ученика;

2) примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности;

3) обезбеђује стални надзор наставника или стручног сарадника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде;

4) обавезује родитеља ученика чије здравствено стање, према процени директора, заменика директора, наставника или стручног сарадника, може представљати опасност за друге ученике и запослена лица, одведе на одговарајући преглед и забрањује му долазак на наставу и друге активности које организује Школа, док надлежни лекар не потврди да опасност не постоји.

Члан 16.

Обавеза родитеља је да ученика, чије је здравствено стање такво да може да представља опасност за друге ученике и запослене, одведе на одговарајући здравствени преглед и не шаљу га на наставу и друге активности које организује Школа, док не добије одговарајућу потврду лекара о здравственој способности.

4. Заштита од пожара, поплаве, електричне струје, удара грома и других опасних појава

Члан 17.

Ради остваривања заштите од пожара, запослени и ученици су дужни да спроводе мере прописане Законом о заштити од пожара, других прописа који уређују ову материју, планова заштите од пожара, одлука надлежног органа јединице локалне самоуправе, школског одбора и других органа, као и општег акта Школе којим се уређују начин, поступак и мере у области противпожарне заштите.

Члан 18.

Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве и изливања фекалија, домар свакодневно проверава исправност водоводних и канализационих инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, заменика директора или секретара о уоченим променама на водоводним и канализационим инсталацијама, које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Члан 19.

Ради остваривања заштите и безбедности од електричне струје, домар свакодневно проверава исправност електричних инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, заменика директора или секретара о уоченим променама на електричним инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 20.

Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домашаја неовлашћених лица, ако могу представљати опасност по живот и здравље ученика.

Члан 21.

Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома, Школа редовно проверава исправност громобранских инсталација, у складу са прописима у тој материји.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, заменика директора или секретара о уоченим променама на громобранским инсталацијама, које могу довести у питање њихово функционисање.

Поред спровођења мера из ст. 1. и 2. овог члана, Школа је обавезна да за време грмљавине обезбеди да ученици буду у школској згради.

Члан 22.

Заштита и безбедност од других опасних ствари и појава остварује се сходном применом чл. 17. до 21. овог правилника.

5. Заштита и безбедност на путу између куће и школе

Члан 23.

Директор Школе је обавезан да сарађује са органима надлежним за безбедност саобраћаја и прати стање саобраћајне сигнализације на прилазима Школи.

Сваки запослени обавезан је да о уоченим недостацима на саобраћајној сигнализацији обавести директора, заменика директора или секретара, који ће ради решавања проблема ступити у контакт с надлежним органима.

Члан 24.

Школа пред надлежним органима покреће иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима Школи (постављање "лежећих полицајаца", семафора и других уређаја, организовање дежурства саобраћајних полицајаца и тако даље).

Члан 25.

Заштита ученика у саобраћају обезбеђује се организовањем предавања саобраћајних стручњака, приказивањем филмова о саобраћају, разговором на часовима одељењске заједнице и родитељским састанцима.

6. Заштита и безбедност ван зграде Школе и школског дворишта, за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Школа

Члан 26.

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на екскурзији, као и за време извођења неке друге активности ван зграде Школе и школског дворишта, примењују се основне одредбе овог Правилника, а сходно се примењују његове одредбе о остваривању заштите и безбедности ученика у згради Школе и школском дворишту.

Поред одредаба из става 1. овог члана, на остваривање заштите и безбедности ученика ван зграде Школе и школског дворишта, за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Школа, примењују се и одредбе чл. 27. и 28. Правилника.

7. Заштита и безбедност ученика за време извођења екскурзија и сличних активности

Члан 27.

Екскурзија и сличне активности, као облици образовно-васпитног рада, изводе се у складу са школским програмом, који је донет на основу одговарајућег важећег наставног плана и програма, годишњим планом рада школе и програмом за организовање екскурзије и сличних активности.

Екскурзија и слечне активности се може изводити након добијене сагласности Савета родитеља Школе.

Члан 28.

Приликом избора понуђача за извођење, екскурзије и сличних активности са ученицима, Школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Уговор који се закључује за извођење екскурзије и сличних активности мора да садржи посебне ставке које се односе на предузимање мера заштите и безбедности ученика.

Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на:

- 1) поседовање одговарајуће лиценце за рад;
- 2) кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика;
- 3) кадровску и техничку опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени (физичко и техничко обезбеђење објекта, обезбеђење медицинске помоћи и тако даље).

Смештај ученика на екскурзији и сличних активности мора се обезбедити само у објектима који испуњавају услове за извођење ових облика образовно-васпитног рада.

Пре поласка на екскурзију Школа обавезно организује лекарски преглед свих ученика.

8. Обавезе Школе у заштити ученика од дискриминације, злостављања, занемаривања, вређања угледа, части или достојанства и страначког организовања и деловања

Члан 29

Остваривању овог вида заштите и безбедности ученика служе поштовање одредаба правила понашања у Школи и активности стручног тима Школе за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Члан 30.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање према ученицима а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, изгледу и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основама утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Школа је дужна да предузме све мере прописане Правилником и законским прописима када се посумња или утврди дискриминаторно понашање према ученику у Школи.

У препознавању и спровођењу превентивних и интервентних активности у вези забране дискриминације, Школа је у обавези да поступа у складу са следећим подзаконским актима:

1) Актом који регулише поступање Школе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начине спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности запосленог, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника, трећег лица у Школи, органа и тела Школе установе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације, који прописује министар надлежан за послове образовања и васпитања;

2) Актом којим се утврђују ближи критеријуми за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика или трећег лица у Школи, а који заједнички прописују министар надлежан за послове образовања и васпитања и министар надлежан за послове људских права.

Члан 31.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање ученика, а сходно тумачењима ових појмова утврђеним у члану 111. Закона и подзаконским актима.

Школа ће одмах поднети пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања, нарочито ако је то учињено од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Члан 32.

У Школи је забрањено свако понашање запосленог према ученику и ученика према другом ученику којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Школа ће своје поступање када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, у погледу начина спровођења превентивних и интервентних активности, услова и начина за процену ризика, начина заштите и других питања од значаја за заштиту, спроводити у складу са посебним подзаконским актом.

У школи није дозвољено страначко организовање и деловање и коришћење простора Школе у те сврхе.

9. Завршне одредбе

Члан 33.

За све оно што није регулисано одредбама овог Правилника примењиваће се одредбе Закона и Статута школе.

Измене и допуне овог Правилника врше се на исти начин и по поступку као и његово доношење.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика Књажевачке гимназије заведен под деловодним бројем 164-02/8 од 18.04.2024. године.

Члан 34.

Тумачења одредби овог Правилника даје Школски одбор.

Члан 35.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора

Правилник је објављен на огласној табли Школе дана _____ 2025. године.

Правилник је ступио на снагу _____ 2025. године.